

Sygn. akt I A Cz 1796/12

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2012 r

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący :

Sędzia S.A. Józef Wąsik

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2012 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. K., K. K., K. K. (2) i A. K.

przeciwko (...) SA w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 3 września 2012r. sygn. akt I C 556/12

w przedmiocie wniosku powodów o zwolnienie od kosztów sądowych

p o s t a n a w i a :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnić częściowo wszystkich powodów od opłat sądowych w niniejszej sprawie w 1/2 części, a w pozostałym zakresie wniossek oddalić,

2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

Sygn. akt I ACz 1796/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Tarnowie odmówił zwolnienia powodów od kosztów sądowych. W uzasadnieniu przywołując art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd wskazał, że sytuacja materialna powodów nie jest dobra, gdyż utrzymują się oni z niskich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zaznaczył, że w niedalekiej przeszłości tj. w roku 2009 i 2011 otrzymali już od ubezpieczyciela zadośćuczynienie w kwotach po 20.000 zł - M. K. i K. K. (3) i 25.000 zł K. K. (2) i A. K.. Sąd podkreślił, że są to kwoty znaczące, kilkakrotnie przekraczające wysokość opłaty, jaką powodowie obowiązani są uiścić. Zaznaczył, że powodowie nie wykazali, aby powyższe kwoty musiały zostać rozdysponowane na niecierpiące zwłoki cele. Wskazał, że powodowie powinni poczynić stosowne oszczędności celem zgromadzenia kwoty koniecznej do uiszczenia kosztów postępowania. Dodał, że powodowie zamieszkują w jednym budynku, co oznacza że koszty jego utrzymania rozkładają się i stanowią w związku z tym mniejsze obciążenie. W konkluzji Sąd uznał, że odmowa zwolnienia ich od kosztów sądowych nie zamknie im drogi do sądu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli powodowie wnosząc o jego uchylenie i zwolnienie ich od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. Podkreślili, że nie są w stanie poczynić w swoich wydatkach oszczędności, żeby uiścić opłaty sądowe w niniejszej sprawie a konieczność uiszczenia tych opłat ograniczy im prawo do sądu.

Stwierdzili, że fakt, iż zamieszkują w jednym domu, nie oznacza, że nie ponoszą znaczących wydatków związanych z jego utrzymaniem. Zakwestionowali ocenę Sądu, aby kwoty pieniężne z uzyskanych zadośćuczynień winny być przeznaczone na pokrycie koniecznych do uiszczenia w sprawie opłat. Wskazali, że fakt, iż korzystają z pomocy profesjonalnego pomocnika nie powinien negatywnie wpływać na ocenę zasadności złożonego przez nich wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Dodali, że A. i K. K. (2) wnieśli o zwolnienie od opłaty od

pozwu ponad kwotę 1.000 zł, co oznacza, iż poczynili, wbrew ustaleniu Sądu I instancji stosowne oszczędności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powodów zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Należy podzielić ocenę Sądu I instancji sytuacji materialnej powodów. Jednocześnie nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu Okręgowego, iż fakt, że otrzymali oni w przeszłości stosunkowo wysokie kwoty tytułem zadośćuczynienia oznacza, iż są w stanie uiścić opłaty od pozwu w wysokości 4.000-5.000 zł każdy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego analizując sytuację materialną osób wnioskujących o zwolnienie od kosztów sądowych należy z dużą ostrożnością uwzględniać kwoty uzyskane przez strony tytułem zadośćuczynienia. W ten sposób traci się z pola widzenia cel zszadzonego zadośćuczynienia, które zmierza do wynagrodzenia pokrzywdzonemu krzywdy i ma stanowić dla niego realnie odczuwaną wartość w bieżącym, jak i w przyszłym codziennym życiu. Konieczność przeznaczenia dużej części uzyskanych tytułem zadośćuczynienia kwot na pokrycie opłat sądowych podważa cel i funkcję zadośćuczynienia.

Badając sytuację materialną stron należy zatem brać pod uwagę pozostałe elementy składające się na ich majątek. Równocześnie biorąc pod uwagę fakt, iż powodowie uzyskali znaczne kwoty pieniężne tytułem zadośćuczynienia winno uwzględniać się ten czynnik przy ocenie stanu majątkowego strony wnioskującej o zwolnienie od kosztów sądowych, ale w takim zakresie, aby cel i funkcja zadośćuczynienia nie zostały zniweczone.

Uwzględniając zatem pozostałe składniki majątku powodów, oprócz częściowo faktu uzyskania przez nich zadośćuczynienia, zdolność do wygenerowania przez część z nich kwot na pokrycie części kosztów sądowych, fakt zamieszkiwania w jednym domu, co może prowadzić do mniejszego obciążenia ich opłatami związanymi z jego utrzymaniem, niż gdyby zamieszkiwali w oddzielnych domach, zdolność do wygenerowania kwot na pokrycie wydatków związanych z korzystaniem z profesjonalnego pełnomocnika należało dojść do przekonania, iż winni oni

partycypować w ponoszeniu ciężarów związanych z toczącym się postępowaniem, ale w nie pełnym zakresie. W ocenie Sądu Apelacyjnego zwolnienie powodów z 14 opłat sądowych w sprawie oddaje w niniejszej sprawie realia sytuacji materialnej powodów. Dlatego Sąd Apelacyjny w Krakowie w pkt 1 postanowienia działając na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie, a w pkt 2 na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w pozostałej części oddalił zażalenie powodów.